

Asia: HE 3/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lannoitevalmistelain muuttamisesta

Paikka: Eduskunta: Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta pe 14.02.2020 klo 09:00

Laatineet: Tapio Salo, Kari Ylivainio ja Sari Luostarinen (Luke)

Luonnonvarakeskuksen (Luke) edeltäjien (Metla, MTT ja RKTL) asiantuntijat osallistuivat Suomen kansallisen lannoitevalmistelain (539/2006) valmisteluun. Luken asiantuntijat ovat myös tarvittaessa kommentoineet lannoitevalmistelain asetusten valmistelua ja muutoksia. Euroopan unionin uuden lannoitevalmistelain (EU 2019 /1009) valmisteluun ja kommentointiin Luken edustajat ovat osallistuneet MMM:n Lannoite- ja kasvualusta-alajaoston työssä. Lukessa on myös tehty tai osallistuttu lannoitevalmisteiden laatuun ja markkinoihin liittyneisiin selvityksiin, joiden aiheena ovat olleet mm. haitalliset metallit ja lannoitemarkkinoiden säätely. Yhteisen lainsäädännön muodostuminen EU:n sisälle vaikuttaa Luken kansainväliseen tutkimusyhteistyöhön, jossa ollaan tekemisissä lannoitevalmisteiden parissa. Esimerkinä voidaan mainita Euroopan unionin H2020-rahoituksella vuonna 2019 käynnistynyt LEX4BIO (Kari Ylivainio), joka tutkii EU:ssa markkinoilla olevien ja niille mahdollisesti tulevien biopohjaisten lannoitevalmisteiden sisältämän fosforin ja typen käyttökelpoisuutta, turvallisuutta ja vaikutusta maaperän hiilipitoisuuksiin.

EU:n lainsäädännössä (2019/1009) veloitetaan EU:n jäsenvaltioita säätämään kansallisesti lannoitevalmisteiden vaatimuksenmukaisuuden arviointilaitosten hyväksymisestä ja nimeämisestä ilmoitetuiksi laitoksiksi. Nyt käsiteltävässä esityksessä Suomen kansalliseen lannoitevalmistelakiin ehdotetaan lisättäväksi asetuksessa edellytetyt täydentävät säädökset. Esityksen mukaan Ruokavirasto toimisi vaatimuksenmukaisuuden arviointilaitosten hyväksymisestä ja ilmoittamisesta vastaavana viranomaisena. Esityksessä ehdotetaan myös, että automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tehty päätös voitaisiin allekirjoittaa koneellisesti. Luonnonvarakeskukselle ehdotettu käytäntö sopii ja vaikuttaa hyvältä toimintatavalta.

EU:n uusi lannoitevalmistelaki (2019/1009) on mielestämme melko lähellä Suomessa jo käytössä ollutta lainsäädäntöä (539/2006) asetuksineen. Suomen osalta tärkeänä on pidetty kadmiumpoikkeuksen jatkamista, joka antaa Suomen käyttää alhaisempaa epäorgaanisten fosforilannoitteiden kadmiumraajaa kuin EU:n lainsäädäntö vaatii.

Suomelle on tärkeää seurata, miten muut EU:n jäsenvaltiot ottavat käyttöön uuden lainsäädännön. Suomen lannoitevalmistelainsäädäntö koskee kaikkia Suomen markkinoille suunnattuja lannoitevalmisteita. EU:n jäsenmaissa voidaan kuitenkin tehdä erilaisia tulkintoja, ja vaatia esimerkiksi lainsäädännön ehtojen täyttämistä vain jäsenmaiden välisille markkinoille suunnattaville, CE-merkityille lannoitteille. Ravinteiden kierrätyksen ja EU:n uuden lannoitevalmistelain vuorovaikutus on tärkeä asiakokonaisuus sekä kansallisesti että EU:n sisällä. Esimerkiksi puhdistamolietettä sisältävät lannoitevalmisteet ovat pääosin EU:n lannoitevalmistelainsäädännön ulkopuolella ja jäävät niin ollen jäsenvaltioiden kansallisten lakien alaisiksi.

Lisätietoa:

Aakkula ym. 2019. Mahdollisuudet helpottaa epäorgaanisten lannoitteiden tuontia. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-453-893-0>

Luostarinen ym. 2019: Keinoja orgaanisten lannoitevalmisteiden käytön edistämiseen.

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161419>

Salonen ym. 2018. Assessment of risks related to increasing heavy metal limits for fertilizers in Finland.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-453-976-0>

Vieno ym. 2018. Puhdistamolietteen sisältämien haitta-aineiden aiheuttamat riskit lannoitekäytössä.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201901283298>